

Una enciclopèdia soviètica

Alguna vegada he comentat l'admiració que em va produir de veure que la Gran Enciclopèdia Soviètica s'havia preocupat de comptar quants catalans hi havia a Amèrica. Era una cosa normal en la seua mentalitat, on la nació ocupa una plaça tant important com l'estat. Però, entre nosaltres, ningú que jo sàpiga, no s'havia ocupat d'afinar tant la punteria. Aquests dies he pogut veure un altre llibre soviètic que encara afina més el tir. Era un volum d'una enciclopèdia titulada *Els pobles de la terra*, on he recollit les estadístiques i les dades més particulars absolutament de tots els pobles del món. I, el capítol dedicat a l'estat espanyol aclaria que, quan aquest estat tenia 37.180.000 habitants (que no sé quan era, però, no deu fer tant) hi vivien 27 milions d'espanyols, 7 milions de catalans (pobre Pujol, li'n sobra 1), 3.100.000 gallecs, 900.000 bascos i un reguitzell de deu grups nacionals més, entre els quals 30.000 portuguesos, 10.000 francesos, 10.000 argentins, 12.000 hebreus(?!), 20.000 marroquins, etc. Tot això acompanyat del corresponent mapet, més o menys encertat, i una col·lecció d'estampes típiques on es veia un estellador d'arbres basc, unes balladores mallorquines, l'inevitable torejador i tot això.

He constatat la mateixa precisió en exemples diversos dels cinc continents, si és que

són cinc, que en això els geògrafs discuteixen molt i força.

Especialment dens és el capítol dedicat a la Unió Soviètica on fins i tot els grups més petits, de vint o trenta persones, són explicats en tot detall, amb tot luxe de fotografia i vinga cosa de mapes. El final del llibre és precisament un atlas de les nacions del món, que no es pot pagar amb diners, de tant esforç que deu haver costat.

I de tot açò que en podem deduir? Què mai no sabràs per on eixirà la llebre. Mira que els científics soviètics havien estudiat i reestudiat, mirat i remirat, això de les nacions. I res de res. El seu poderós estat imperi, se n'ha anat en orris precisament per no haver estat atenents a la realitat.

¿O, potser per no haver-la volgut mirar?

Vicent Partal

Les hores baixes de Mitterrand

El president de la República Francesa, el socialista François Mitterrand travessa per una fase particularment desafortunada: alguns comentaristes fan coincidir aquesta conjuntura amb el nomenament del primer ministre Edith Cresson. Tots sabem, però, que els problemes internacionals pertanyen al *domini exclusiu* del president de la República. Per això va ser tant penós comprovar com Mitterrand, separant-se de la reacció occidental, donava importància i reconeixement al comunicat que li havia transmès el cap dels colpistes soviètics Guennadi Ianáiev. La televisió té aquestes males jugades. La mirada de Mitterrand augurava tota sort de complicitats i de llesteses. Només després, quan les posicions de Bush, Major, Kohl, i de la Comunitat Econòmica Europea en general foren indiscutibles, Mitterrand recollí veles. D'aquí, segons s'afirma el seu interès extraordinari a intervindre en la crisi iugoslava per fer oblidar la seva immensa *gaffe* envers els esdeveniments de Moscou.

Mentre, un dels seus més aferrissats rivals -em refereixo a l'ex-president Valéry Giscard d'Estaing- ha fet sang sobre l'equivocació de Mitterrand. Ha estat necessari, pel poder, recórrer al "més ets tu" recordant afalagaments de Giscard amb Gierek, Breznev i Ceasescu. Però el mal està fet. I quan una sèrie d'indícis apunten a

què Giscard pugui ser un candidat de la dreta en les eleccions presidencials de 1995 -front a l'inevitable Michel Rocard-, ningú nega que ha aconseguit l'atenció popular. Giscard ha dit coses amb sentit; coses que poden ser d'utilitat en el procés de transformació de l'economia soviètica. Vegem una de les seves propostes. Consisteix a iniciar la transformació connectant amb occident aquells sectors en els quals la nova URSS té o pot tenir avantatge comparativa. Dos sectors destaquen a aquest respecte: el petroli, on la URSS pot tornar a ser el primer exportador mundial, i el gas natural, amb l'aprofitament dels fabulosos jaciments existents a Sibèria. La connexió permetria revisar els costos, adaptar-los a la competència i estendre les relacions a altres sectors de l'economia.

Però anècdotes a part em permeteixo recomenar afectuosament la lectura del recent segon tom de memòries del septennat de Giscard d'Estaing *Le pouvoir et la vie (L'affrontement)*, 1991, perquè la revista que es passa pels grans problemes mundials, esboçats en el primer volum trobe en aquí una plena confirmació que la personalitat política de Giscard no està, en absolut, amortitzada.

Fabià Estapé

